

- 4) планова функція – введення до навчального плану дисципліни, пов'язаної із складанням виробничо-фінансового плану підприємства.

Також для кращого вивчення економічних проблем сільської місцевості необхідно ввести у навчальний план курс «Економіка аграрного виробництва», «Економіка сільських територій».

Отже, одним із заходів для підвищення конкурентоспроможності випускників напряму «Економіка підприємства» є підвищення рівня їхньої практичної підготовки відповідно до вимог сучасного ринку праці. Не секрет, що знайти роботу «чистого економіста» на підприємстві, особливо аграрному, сьогодні важко. Тому в університеті потрібно готувати спеціалістів, які зможуть високопрофесійно виконувати функції у банках, бюджетних установах, податкових інспекціях і інших закладах та підприємствах.

Список використаних джерел: 1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) бакалавра з економіки підприємства.

УДК 37.06:336

Якушева І.Є., к.е.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ КУРСУ «ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

Анотація. Робота присвячена актуальним проблемам підготовки сучасного фінансиста, ефективним формам і методам навчання при викладанні курсу «Фінансового ринку».

Ключові слова: активне навчання, методи викладання, навчальний процес, фінансова підготовка, фінансовий ринок

В сфері підготовки спеціалістів фінансового профілю важливе місце займає навчальний курс «Фінансовий ринок», який забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу функціонування фінансового сектору економіки. Вивчення дисципліни вкрай актуально і обумовлено практичною потребою сучасності в умовах постійного розширення спектру фінансових

послуг. Оволодіння матеріалом курсу удосконалює економічне мислення, розвиває вміння свідомо оцінювати конкретні ситуації і грає значну роль в становленні висококваліфікованих фінансистів. Конкурентоспроможність фахівця з фінансів та кредиту визначається вмінням швидко адаптуватися до умов складного та динамічного ринкового середовища. Потенційні роботодавці висувають вимоги до високого рівня теоретичних знань з практичними професійними навиками.

Метою дисципліни є отримання студентами знань з теоретичних основ організації сучасного фінансового ринку, механізму його функціонування та набуття практичних навичок аналітичного процесу ситуацій фінансового ринку.

Підготовка кваліфікованого фахівця передбачає оволодіння слухачами знаннями та вміннями проведення макроекономічного аналізу фінансових ринків (грошового, валютного, фондового та ін.) і аналізу діяльності учасників цих ринків (банківських установ та інших фінансових посередників), рішення завдань розміщення капіталу. До ключових професійних компетенцій відносять: оцінка привабливості тих чи інших сегментів фінансового ринку, вибір найбільш ефективних способів і сфер вкладення капіталу, аналіз дохідності та ризику, обґрунтування методів залучення капіталу. Досягнення кінцевої мети забезпечується комплексним застосування знань і вмінь отриманих при вивченні споріднених дисциплін напряму підготовки «Інвестування», «Фінансовий аналіз», «Банківська справа» тощо.

Темпи розвитку світової економічної системи, постійне підвищення вимог до фахівців та великий обсяг інформації для засвоєння обумовлюють широке використання сучасних інноваційних методів активного та інтерактивного навчання. При цьому необхідно враховувати специфіку навчальної дисципліни, оскільки саме нею здебільшого визначається можливість використання тих чи інших сучасних методів навчання [2].

Викладання курсу «Фінансовий ринок» на кафедрі здійснюється на основі принципів загальної дидактики та сучасних методів викладання. В процесі навчання використовуються багато способів взаємозв'язку викладача і студентів з метою досягнення вищенаведених цілей, а саме: лекції (з використанням відеоматеріалів і демонструванням слайдів), семінарські заняття, самостійна та індивідуальна робота, олімпіади, науково-дослідна робота студентів. Студенти виконують різноманітні навчальних завдань,

готують презентації з проблемних питань, проходять постійне тестування, працюють з посібниками та науково-практичними виданнями.

Неможна не звернути увагу на дублювання окремих тем з деяких дисциплін на пряму підготовки «Фінанси і кредит». Наприклад, тема «Фінансове посередництво» зустрічається в навчальних програмах курсу «Гроші і кредит», «Фінансовий ринок» та «Ринок фінансових послуг». Відомо, що зміст програм визначено освітніми стандартами, що обмежує можливості викладача щодо змін тематичного плану. Дублювання підкреслює спадкоємність дисциплін, стимулює максимальне використання отриманих раніше знань при засвоєнні матеріалу. Споріднені теми доцільно надавати студентам на самостійне опрацювання. Але існує необхідність перегляду змісту навчальних дисциплін фінансового профілю для мінімізації дублювання.

Ефективність проведення занять забезпечується тісним зв'язком теоретичного блоку з практичними проблемами фінансового ринку. Проблемний метод викладання стимулює самостійну творчу активність студентів, дослідницьку ініціативу, спрямовує на пошук неоднозначного рішення поставлених задач [1].

Процес освоєння дисципліни «Фінансовий ринок» надає широкі можливості використання активних методів викладання. Так, метод групових та міжгрупових дискусій застосовується при обговоренні реальних ситуацій фінансового ринку, які висвітлюються в публікаціях, мають дискусійний характер, неоднозначність трактування і є предметом наукових суперечок. Студенти поділяються на групи, отримують завдання у вигляді реальної проблеми, обговорюють її, шукають рішення та публічно доповідають о результатах. Прикладом завдань можуть бути:

- залучення капіталу підприємствами-емітентами акцій на закордонних фондових ринках;
- ризики інвестиційної діяльності на фондовому ринку;
- обґрунтування доцільності інвестицій в різні фінансові інструменти.

Освітні інновації спрямовані на підвищення якості процесу навчання, яке сьогодні неможливо без використанням технічних мультимедійних засобів, сучасного програмного забезпечення, дистанційних форм навчання, використання можливостей Інтернету.

Проблемним аспектом залишається забезпечення інтеграції навчального процесу з реальною атмосферою фінансового ринку. Практична

діяльність повинна здійснюватися в тісній співпраці з банківськими установами та іншими спеціалізованими фінансово-кредитними інституціями, залучення практиків фінансового сектору до проведення тренінгів, майстер-класів, круглих столів. Це надасть можливість вирішувати завдання професійної освіти на високому рівні. Практичні завдання з курсу «Фінансовий ринок» повинні моделювати ситуації реальної практики функціонування валютного, кредитного та фондового ринку з використанням фінансових та банківських документів. Нажаль обмеженість співпраці з практикою продиктовано наявністю комерційної таємниці та закритістю фінансових установ (складно відправити студентів на практику, стажування та отримати фінансові документи).

Важливо залучати талановитих і творчих студентів в реалізацію конкретних проектів фінансових посередників. Це підвищує конкурентоспроможність майбутніх спеціалістів та їх затребуваність на ринку фінансових послуг. Перспективним і дуже важливим заходом є активізація наукових досліджень щодо створення ефективних моделей функціонування регіональних фінансових ринків.

Отже, впровадження ефективних методів викладання у навчальний процес допомагає готувати висококваліфікованих, конкурентоспроможних фінансистів, здатних виконувати складні науково-дослідницькі, фахово-прикладні й творчі завдання. Досягнення максимально високого результату в процесі навчання пов'язано з комплексом заходів, а саме – ретельне структурування та впорядкування матеріалу для засвоєння, комплексне застосування дидактичних та комп'ютерних засобів навчання та контролю, активне залучення студентів в навчальний процес за допомогою інноваційних методик.

Список використаних джерел: 1. Казбекова Ж. Б. Использование проблемного метода в преподавании фінансових дисциплін [Электронный ресурс] – Режим доступу <http://gisap.eu/node/18944#comment-19058>. 2. Фінансова освіта: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку [Текст]: збірник матеріалів Міжнародної навчально-методичної конференції (м. Севастополь, 29-30 квітня 2010 р.) /Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – 285 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://lib.uabs.edu.ua/library/Zbirnik/1009_2010.pdf